

досягнути певного комфорту, потрібна висока інтелектуальна «гнучкість», вміння оперувати резервами знань, володіти не надуманими, утопічними, а реальними компетенціями.

В наш час компетентний фахівець той, хто вибирає знання «корисні», потрібні. Термін «корисні знання» використав лауреат Нобелівської премії, виходець з України Саймон Кузнець в 1965 році, які з його точки зору є джерелом економічного зростання. Ключовий феномен сучасної епохи полягає в колосальній кількості знань, якими володіє людство. Нові знання, набуті за останні триста років, привели до безлічі соціальних конфліктів і страждань, але в той же час завдяки своїй корисності забезпечили нам величезне багатство і безпеку. Вони змінили структуру економічних підприємств, техніку і технології, культуру, домогосподарство, зовнішній вид людей, їх відчуття і тривалість життя, можливості відпочинку і розуміння смислу життя.

Список використаних джерел

1.Харарі Ю.Н. 21 урок для 21 століття. – К.: Форс Україна, 2018. – 416 с.

УДК 338.48

ІНТЕГРАЦІЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА МЕДІАТИЗАЦІЇ В МІЖКУЛЬТУРНИХ КОМУНІКАЦІЯХ (НА ПРИКЛАДІ ТУРИЗМУ)

Г.О. Крапівіна, кандидат наук з державного управління, доцент
ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», м. Дніпро

Ключові слова: цифровізація, медіатизація, міжкультурні комунікації, інтеграція, туризм

Глобалізаційні процеси, цифровізація та медіатизація кардинальним чином змінюють нашу планету, соціум. Міняють вони й людину, яка все більше трансформується в бік «гомо електронікус», перетворюючись з багатовимірної, унікальної в одномірну, фрагментарну істоту, в складову техносфери. Перебудовується свідомість, духовно-психологічний лад людини, яка сьогодні орієнтована на відповідність стандартам візуальної, цифровізованої культури, культури мас-медіа. Негативними наслідками цифровізації та медіатизації суспільства є «стандартизація» людини, «лавина інформації», «елітарність знання», посилення взаємозалежності, поява нових хвороб цивілізації («комп'ютерний синдром», «технофобія», «променева хвороба» та ін.).

І ці процеси цифровізації та медіатизації суспільства незворотні, носять об'єктивний, всеосяжний характер.

В Україні прискорено розвиваються процеси цифровізації всіх сфер життєдіяльності - науки, виробництва, культури. Зараз країна демонструє всьому світу необхідність подальшої цифровізації, всебічного освоєння безмежного фонду медіакультури. Саме тому в світі гостро постає проблема міжкультурної комунікації та обміну інформацією в цифровому суспільстві.

Проблеми масової міжкультурної комунікації в умовах цифровізації і, відповідно, медіатизації набувають особливої значущості в туризмі, оскільки

вони змінюють вигляд людської життєдіяльності та безпосередньо відбиваються в духовно-культурній сфері світового суспільства (наприклад, мобільний зв'язок).

Конвергенція телевізійного сигналу з мобільним зв'язком створює концепцію універсального журналізму та відкриває можливості для докорінної зміни природи комунікацій в організації туризму. Можливість виходити на зв'язок з будь-якого місця в будь-який час поширили можливості та межі розповсюдження і доступу до інформації. Музичні мелодії, графіка, гороскопи, ігри і чати, у нашому сьогоденні є найбільш популярним мобільним контентом в Україні. Глобальна медіатизація вплинула на створення цільових туристичних потоків всіх регіонів світу.

Суттєвою проблемою міжкультурної комунікації сьогодення залишається проблема розуміння своєї і чужої культури [1]. Сучасний Інтернет створює нові форми віртуальної комунікації, що сприяють ізоляції та індивідуалізму людей. З цим зв'язується антропологічна криза як одна з серйозних глобальних проблем сучасної цивілізації, оскільки під загрозу поставлено саме існування людини як *Homo sapiens* [2]. Тобто цифровізація та медіатизація як інтеграція науки і культури накладають відбиток на міжкультурні комунікації не тільки в туризмі. Саме вони внесли величезний внесок у становлення закономірності розвитку як доміанти сучасних міжкультурних комунікацій. Безумовно, Україна є носієм цих процесів, є не тільки провісниками цих явищ, а й суб'єктом подібної дії, особливо в публічному управлінні.

Безперечно, у наш час медіаіндустрія перетворюється не тільки в самостійну, а й в домінуючу сферу життєдіяльності суспільства і людини. Медіа стають єдиною, онтологічною умовою існування та спілкування людей. Досить включитися в Інтернет - і контакт з найвіддаленішим куточком планети встановлено. Контакт, якому не в змозі перешкодити а ні кордони, а ні уряди, а ні поліція. Тому наразі можна заявити про «медіа-комунікаційну революцію», яка звершилася та є основою трансформації національних культур різних держав [3].

Тобто, масова комунікація, що виникла як результат процесів цифровізації та медіатизації, є окремим видом і закономірним етапом розвитку міжкультурних комунікацій, й в туризмі зокрема. Вона є історично сформованою, і розвивається в часі завдяки цифровізації і медіатизації та являє собою технічно опосередковані процеси створення, зберігання, розподілу, поширення, сприйняття інформації та обміну нею між соціальними суб'єктом (комунікатором) і об'єктом (комунікантом) [4].

Комунікативна специфіка цього процесу обумовлена особливостями техніки, що дозволяє матеріалізувати, тиражувати у вигляді ідентичних копій, зберігати і постійно доставляти інформацію (в реальному режимі часу) масовій аудиторії. Тобто, характеристиками масової комунікації є всеосяжність в просторі, безмежна тривалість і надоперативність в часі.

Крім цього, потрібно враховувати особливість масової міжкультурної комунікації, її вплив на аудиторію за допомогою цілеспрямованого інформування для здійснення завдань соціальної туристичної системи. Потреби аудиторії - отримання інформації про навколишній світ для соціалізації особистості, інтегрування її в соціальну систему, а також для індивідуального

розвитку і самореалізації. Ці чинники є основою міжкультурних комунікацій в умовах цифровізації та медіатизації.

Список використаних джерел

1. Крапівіна Г.О. Міжкультурні комунікації в туризмі. Маріуполь. ПДТУ. 2019. 198 с.
2. Бердяев Н. Человек и машина // Проблема социологии и метафизики техники. <https://studfiles.net/preview/349600>
3. Бехтерева Н. Магия мозга и лабиринты жизни. <https://www.litmir.Me>
4. Strazdas R., Černevičiūtė J., Jančoras Ž., Kregždaitė R., Morkevičius V. Macro, meso and micro factors for creative industry development: continuous improvements and system innovations. Vilnius, 2015.

УДК 140.8:1(091)

КОСМОЛОГІЯ СИНТО І ЕКОЛОГІЧНА ПАРАДИГМА ЯПОНІЇ У XX–XXI ст.

Р.В. Множинська, кандидат філософських наук, доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: синто, космологія, екологічна парадигма, навколишнє середовище, культурний спадок

Для західного дослідника японська культура презентує екзотичність і загадковість Далекого Сходу. Подив викликає здатність адаптувати різноманітні культурні впливи, вилучати корисне і гармонійно вплітати у власний світогляд. Ще однією фундаментальною рисою японської культури, яка звертає на себе увагу, є її «декоративність», зосередженість на чистоті, досконалості відображення прекрасного в усіх сферах діяльності людини. [5]

Водночас японська культура демонструє особливе поєднання традиційного та інноваційного, органічно поєднуючи, з одного боку, елементи стародавні, з іншого – високотехнологічні досягнення і один із найвищих рівнів розвитку науки, парадоксальним чином і досі незбагненим для дослідників цієї культури, трансформуючи новітнє без шкоди культурному спадку попередніх поколінь. Японія демонструє автентичну зосередженість на екологічному світосприйнятті, яка виростає із довготривалої традиції синто (або синтоїзму) та культурної специфіки. [3].

Історія формування раннього синто (прибл. до VII ст. н. е.) сягає періоду поширення першопоселень на території японського архіпелагу і до утворення першої централізованої держави, якою керувала династія Ямато (імператорська лінія ведеться саме від пращурів цієї лінії). До цього не існувало спільного комплексу уявлень. Конкретної особи-засновника у синто не існує: кожен клан з часів заселення архіпелагу мав своїх родових камі (яп.) або удзігамі (яп.) – духів-прабатьків, які виконували роль захисників і в стосунку до них здійснювалася культова практика. У процесі розвитку міфологічних уявлень давніх японців відбулася зміна у розумінні видів камі. Важливою рисою терміна